

Ik ben Sietske, dochter van Bas en Lisette, zus van Jaap en Mijne. Ik ben veertien jaar oud en ik ben bang. Bang dat de mensen die nu aan de macht zijn en keuzes maken, niet de juiste maken. Bang dat zij niet inzien wat voor enorm probleem klimaatverandering is. Bang dat zij niet zien dat het een probleem van dit moment is, van hier, van deze aarde, en van nu: dat het echt niet meer kan wachten! Of misschien nog ben ik nog wel banger dat ze dit wel inzien maar bewust besluiten om niks te doen, omdat dat nu eenmaal beter is voor de economie.

Kan dat echt? Kun je je ogen sluiten als je weet dat er nu al elk jaar 250 mensen in Nederland doodgaan aan de extreme hitte? En er in de toekomst waarschijnlijk meer mensen doodgaan aan klimaatverandering dan aan alle ziektes bij elkaar? En dat er elke seconde vijfhonderd bomen gekapt worden? Dat we in 2050 al onze koraalriffen kwijt zijn, en in 2040 een ijsvrije Noordpool hebben? Hoe kan het dat veel politici dit niet zien? Dit niet serieus lijken te nemen? Zouden zij er 's nachts wel eens van wakker liggen? Zouden ze slaappillen slikken om rustig de nacht door te komen? Zou Rutte wel eens naar zijn collega's toe gaan en zeggen: "Hé, even over het klimaat, moeten we daar niet ietsjepietsje meer aan gaan doen?" En zouden zijn adviseurs dan zeggen: "Nou Mark, dat kan wel, maar dan ben je waarschijnlijk wel de helft van je stemmers kwijt." En dat Rutte dan zegt: "Nou, dan doe ik gewoon een beetje en niet al te veel, want dat heb ik er nou ook weer niet voor over. En dan kunnen we wel blijven barbecueën."

Maar zonder grapjes, het maakt me soms echt verdrietig, soms moet ik zelfs huilen. Want ik zie dat de aarde moe is, ik zie dat ze er zeer beroerd aan toe is.

En vroeger als ik moest huilen, dan kwam mijn vader of moeder naar me toe en zei dan: "Sietske, het komt wel goed! Zeker weten! Kom, we halen de verdrietige gedachten uit je hoofd en gooien ze zo ver mogelijk weg als we kunnen." Of ze zeiden: "Sietske, monsters bestaan niet, tenzij je je vader een monster vindt, dan bestaan ze namelijk wel." Maar nu, ja, wat moeten ze zeggen? Ze kunnen mij niet troosten, want ze hebben zelf de oplossing niet. Dit kunnen ze niet voor mij oplossen, want dit is een probleem van ons allemaal. Soms helpt samen huilen wel, niet altijd. Laatst keken mijn ouders en ik een nieuwsitem over de greenwashing van KLM en het feit dat Schiphol nog steeds mag blijven groeien. Ik kon al dat nieuws niet meer aan en ging naar boven om *Heel Holland Bakt* te kijken. Soms maakt klimaatverandering mij verdrietig.

Soms maakt het dat ik mij machteloos voel. Dan denk ik: het maakt niet uit wat ik wel of niet doe, het werkt toch niet. Wat maakt het uit of ik al mijn vrije tijd aan klimaatactivisme besteed, ik vegetarisch eet, ik bijna een half uur langer doe over de boodschappen om te checken of er palmolie in zit, we nooit meer gaan vliegen en bijna altijd in Europa op vakantie gaan – of dat ik dat allemaal niet doe? Wat is mijn impact? Heeft wat ik doe echt zin of zit ik er alleen maar mezelf mee in de weg? Kan ik niet beter alles uit het leven halen en het ene weekend naar Portugal vliegen voor het strand en het andere naar Oostenrijk om te skiën, in plaats van in mijn weekenden acties te organiseren? Heeft het echt nut? Ben ik niet nietig tegenover grote bedrijven? Kan ik wel echt het verschil maken, of beeld ik mij dat alleen maar in? We spanden een rechtszaak tegen Shell aan, hebben heel veel acties gevoerd, verschillende campagnes en petitie opgezet en nu heeft Shell aangekondigd om naar het Verenigd Koninkrijk te vertrekken en gewoon verder te gaan met pompen. Is de tijd die wij hier in stopten niet verspild? Het maakt me soms zo moedeloos!

Of zoals Froukje Veenstra zo mooi verwoord:

*De wereld staat in de fik
En ik zou het willen blussen
maar het vuur is groter dan ik*

Froukje is een jonge singer/songwriter, en ze bracht dit lied begin 2020 uit. Ik vind dat ze heel goed de angst en boosheid uit kan drukken in het volgende lied:

*

*Happy new year
De wereld staat in de fik
En ik zou het willen blussen
Maar het vuur is groter dan ik
En ik stik in
De time, time ticking
De tijd tijd tikt maar door.*

*Happy new year – het is tweeduizendtweintig alweer
En we zijn met steeds meer en we willen steeds meer
Wie het kleine niet eert is het grote niet weert
En wie niet weet wie niet deert – ik drink nog een drankje...
Proost op het leven! De klok slaat twaalf uur, zijn mijn zonden vergeven dan?
We zullen beven, de aarde zal bloeden
En wie niet betaalt moet zijn schulden vergoeden*

*Maar ik wil een toekomst, ik wil een kind,
ik wil een carrière, een tuin, een gezin
Ik wil kunnen proeven van echt schone lucht
Maar de rijken die vluchten, die boeken een vlucht
En het kan anders, ik weet dat het kan
Met geloof en een wil en een wet en een plan
Ik wil een toekomst, en jij wil het ook
Of je blijft blind, want waar vuur is, is rook*

*Groter dan ik – maar ik ben groter dan dat.
We gaan dood, dus de nood is wat hoger dan dat.
't Is klote, maar laten we hopen op dat
we het redden met horten en stoten en dat
we gaan praten, vooral met elkaar,
want de crisis is hier en Den Haag is nog daar.
En dat we iets doen, echt doen, hoor, want daar heb je poen voor
En met Sinterklaas zet ik daar dan m'n schoen voor.*

*Ik wil een toekomst, ik wil een verhaal
En niet voor mezelf maar voor ons allemaal
Ik wil zien in vijftig tinten groen
Ik wil graag denken en durven en doen*

*Happy new year
De wereld staat in de fik
En ik zou het willen blussen
Maar het vuur is groter dan ik
En ik stik in
De time, time ticking
De tijd tijd tikt maar door.
En je sluit je ogen ervoor.*

*

Froukje zingt:

*Ik wil een toekomst, ik wil een verhaal
En niet voor mezelf maar voor ons allemaal
Ik wil zien in vijftig tinten groen
Ik wil graag denken en durven en doen*

Dat is de reden dat ik actievoer, dat ik doorga, en dat ik probeer om steeds de goede keuzes te maken. Want ik wil dat ik later aan de goede kant van de geschiedenis sta. Dat mijn kleinkinderen trots op mij zijn, omdat ik alles gedaan heb wat ik kon doen. Omdat ik mijn best deed, en probeerde niet weg te kijken van problemen. Omdat ik niet bang was, en doorging, wat de consequenties ook waren. Maar wel vreedzaam, altijd vreedzaam. Ik wil gewoon dat mijn kleinkinderen zich niet voor mij hoeven te schamen.

Dat zijn tevens de redenen waarom ik naar Glasgow ging twee weken geleden. Ik mocht daar als een van de weinige activisten de COP bijwonen. De COP is een klimaatconferentie van de Verenigde Naties die een keer per jaar wordt gehouden. En ik mocht daarbij zijn als klimaativist. Ik ben met beleidsmakers en politici in gesprek geweest, ik heb een internationaal activisten-netwerk opgebouwd, maar het allerbelangrijkste: ik heb gedemonstreerd. Een van de vetste acties was op de laatste vrijdag. We liepen, na een conferentie van 700 mensen, met z'n allen het conferentieterrein af. We hadden dus een soort klimaatmars, maar dan binnen. We waren met ongeveer 1000 mensen schat ik! En het was super krachtig, ik hoop dat het bij veel mensen indruk heeft gemaakt.

En in al die acties neemt vaak één bepaalde stemming de overhand: woede, boosheid, kracht. Waarom doen we niks? Waarom laten we dit allemaal zomaar gebeuren? Waarom wordt er door Nederland geen leiderschap getoond? Nederland is een van de rijkste en vervuilendste landen. We willen graag vooroplopen en aandacht krijgen, maar doen niet veel. Waarom worden wij geen koploper op klimaatgebied? Laten wij andere landen niet zien hoe het moet? Want wij hebben daar de kracht en het geld voor, wij kunnen dat, maar doen dat niet.

Vaak wordt er mij duidelijk gemaakt dat ik me niet zoveel zorgen moet maken, want: ik ben nog zo jong. Ik zou 'gewoon even gezellig' moeten doen en moeten afspreken met vrienden, want: "Sietske, jij bent nog jong, je hoeft de lasten niet te dragen." Maar de gevolgen wel! Dit is niet een klein, even snel op te lossen probleempje. Dit is een van de grootste crisissen die de mens ooit heeft meegemaakt! En tot nu toe is er veel te weinig aan gedaan! Dus nee, ik maak me niet te veel zorgen. En nee, ik ga niet gewoon even gezellig zijn en het over iets leuks hebben. En nee, dit is geen uit de hand gelopen hobby! En als het slechter gaat met school – wat overigens op dit moment absoluut niet het geval is – zal ik hier ook niet mee stoppen, want wat heb ik aan een diploma in een klimaatoorlog?

Maar, mensen, er is een oplossing, en ook al begint de tijd te dringen en liggen de kansen op het eerste gezicht misschien niet altijd in ons voordeel...Wij kúnnen dit! Wij kunnen leven zonder vervuilers, met nul uitstoot en een mooi leven. Dat kan, echt waar! Maar daarvoor moeten we samenwerken, want een vies bedrijf gaat niet uit zichzelf schoner worden en een machtige leider ook niet zomaar groener. Maar met hulp van ons, burgers, consumenten, werknemers, werkgevers, scholieren en kiezers, valt er iets te veranderen! Want met ons valt niet te spelen! En als ik vraag om mee te helpen aan deze verandering, bedoel ik niet: ga minder vlees eten, of stop vanaf nu met vliegen, maar dan bedoel ik: praat over klimaatverandering, voer actie, ga de straat op!

Praat erover met je familie tijdens het kerstdiner, praat erover met de kassière in de supermarkt, praat erover met je echtgenoot tijdens het tandenpoetsen, met je oma tijdens het wandelen, met je vrienden in de kroeg, met je ouders aan tafel, met je collega's op je werk, met je kennissen tijdens de borrel. Praat! Praat! Praat!

Maar het belangrijkste ga de straat op en laat de overheid horen dat je het niet eens bent met hun klimaatbeleid, mars erop los. Zaterdag 12 maart is er weer een klimaatactie in elke gemeente, ik houd jullie op de hoogte. Of voer zelf kleinere acties: foto-acties, stoepkrijtacties, banner droppings of online: petitie, twitter golven. Laat je stem horen en laat iedereen weten dat je het er niet mee eens bent!

Of nog beter, sluit je aan bij een actiegroep als Grootouders voor Klimaat, Cristian Rebellion, Fossilvrij. Als je dat wat lijkt: kom dan na de dienst even naar mij toe, of app me, bel me, mail me, ik help jullie graag! Want samen actievoeren helpt, ze kunnen je mentale steun geven en ervoor zorgen dat je door blijft gaan. Zodat je je strijdbaarder voelt, je strijdbaarder bent. Want wie wil er nou later niet aan de goede kant van de geschiedenis staan?!